

Nemzeti és evangéliumi reménység Prágában

**Egyetlen magyar ige
a Libis-i templomban**

Úrvacsorát. Sorsát nem kerülhette el. 1415. július 6-án zsoltárokat énekelve, Krisztust dicsérve ment fel az életét kioltó máglyára. Hosszú ideig népnépnyelő volt ez a nap a csehek számára.

Huszita háborúk folynak 15 évig. Európa legjobb katonáinak tartották a sajátságos fegyverzettel és módszerekkel harcoló táboritakat. E név az általuk kiépített Tábor Hegye városkából ragadt rájuk. Mátyás királyunk seregei is átvesznek a huszita harcmódból. A vereségre ítéltetett háborúk

A Nyugat-Európai Magyar Református Lelkigondozó Szolgálat (NyeMRLSz) 2011 nyarán is megrendezte évente esedékes konferenciáját. Ezúttal Prágában, Európa legszebbnek tartott fővárosában.

De tekintünk bele egy kicsit a történelmi Csehország lapjaiba. Száz évvel a wittenbergi reformáció előtt tűnik fel Husz János, aki élesen támadja a pápaságot, ostromozza a királyok bűneit, követeli a nemzeti nyelvű igehirdetést és szorgalmazza a két szín alatti

vége felé sokan találnak menedékre I. Rákóczi Ferenc udvarában. A puritán Lorántffy Zsuzsanna fejedelemasszony közel áll a cseh-morva tanokhoz. Szólásmondás lett abból, hogy a magyar honban szívesen látott cseh atyafiak néha már ingerülten „csehül álltak” a számukra érthetetlen magyar szó előtt.

Magyarországról Csehországba vándorolt család fia Comenius Ámos-János (1592–1670). A korán árván maradt, ám rendkívül tehetséges gyereket a Cseh-Morva Testvérek Szervezete veszi pártfogásába. Később az ő püspökük lesz és nem kerülheti el az ellenreformáció általi üldöztetését. Elveszíti feleségét, gyermekeit, de erős hittel tovább tanul, pedagógiai szakkönyvet ad ki. 1650-ben Lorántffy Zsuzsanna udvarába érkezik és Sárospatakon tanít. Egyetem és Főiskola, szakközépiskola őrzi nevét ma is.

Comenius a nevelés által jobbíthatónak vélte a társadalmat. Nevelési szakkönyvet adott ki, nevelési módszereit máig érdemes tanulmányozni.

1919-ben Pozsonyban alakult meg a Comenius Egyetem. A kommunista cseh-szlovák hatalom árnyékában 1950-től sorra nyílnak a különböző karok. Az 1978/79-es tanévben 18.000 diák tanul itt. Azonban politikai tisztogatás és ideológiai átnevelés is folyik. Talán ennek is betudható a nagy mértékű egyháziidegenség (szerk).

Prága szépségeiből keveset láthattunk. Mindössze egy, körülményes helyi közlekedéssel is zsúfolt délutánunk volt a belvárosi sétára. Valóban történelmi hangulatot árasztó szépségek tárulnak az oda látogatók elé. Idegenvezetőnk Éles György, a prágai missziós magyar gyülekezet pásztorja, aki magyarországi börtönpásztoráció után választotta az alig 40-50 fős közösség szolgálatát.

Magyar református szórványstratégia körvonalazása Prágában

A Prágai Magyar Református Missziós Gyülekezet július 14–17. (csütörtöktől vasárnapig) – immár harmadik alkalommal – adott otthont a nagy nyugat-európai szórványban élő és szolgáló magyar reformátusok szervezete, a NyEMRLSz rendes évi hittudományi tanácskozásának. Világot

átfogó távlatban és nemzettestben gondolkodva, három felkért főelőadó elemezte a központi témát – református feladatok a magyar szellemi hazában –, majd feltérképezte a gyülekezetek életét és gondjait. A közel negyven főre emelkedő magyar református képviselők közössége Svédországból, Hollandiából, Franciaországból, Németországból, Ausztriából, Svájcban, Csehországból, Romániából, Szlovákiából, Szerbiából és Magyarországról érkeztek. A témakör bevezetőjében dr. Segesváry Viktor Svájcban élő, nagy nemzetközi gyakorlattal és széles látókörrel rendelkező teológiai gondolkodó a misszió feladatait helyezte gyújtópontba, és meghatározta a szellemi haza fogalmát és feltárta a református magyarok feladatait. Óriási érdeklődés előzte meg Balog Zoltán, a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium társadalmi felzárkózásért felelős államtitkár előadását, aki a politikai szemszögéből közelített a témához. A kiváló előadást élénk eszmecsere követte. A napot v. Bereczki András paptamási református lelkész zárta, aki a gyakorló teológus szemszögéből foglalta össze a misszió feladatát, tekintettel a partiumi és erdélyi körülményekre.

A jelenlevők megemlékeztek a Burg Kastl-i magyar gimnáziumról és arról a parlamenti ünnepről, amelyre 2010. október 22-én Budapesten került sor az Országház felsőházi termében. Ezen a lelkészi elnökszék, özv. Lázár Csabáné Zahn Enikő is szolgált. A tanácskozási megemlékeztek a két legutóbbi gyűlés óta elhunyt vezetőről: Tüski István, hollandiai magyar református lelkipásztorról (1948–2010), a NyEMRLSz társelnökéről és

Varga Sándor, angliai magyar református lelkipásztorról (1951–1989), a NyEMRLSz lelkészi elnökéről (1957–1992) és 1992 óta életfogytiglan tiszteletbeli elnökéről. Munkásságuk a nyugat-európai misszióban s az egész világra kiterjedő lelkigondozásban felbecsülhetetlen és maradandó érték. Emléküket hálás szeretettel és kegyelettel őrizzük. A NyEMRLSz világi alelnökévé választotta Heddadné Nagy Anna-Máriát, a párizsi gyülekezet gondnokát.

A tanácskozás résztvevői a prágai magyar gyülekezet tagjaival szombaton, július 16-án délután Libisben, 25 km-re Prágától, fenséges légkörben közös istentiszteleten és úrvacsoraosztáson vettek részt. Jan Palach egyetemista vértanú a Cseh Testvérek itteni gyülekezetének tagja volt, aki 1969. január 16-án, Prága főterén, a Vencel téren önfelgyújtással tiltakozott a szovjet megszállás és a kommunista diktatúra ellen. Istentisztelet után a 90. zsoltár éneklésével és a feltámadási igék meghallgatásával tisztelgett a gyülekezet az 1781. évi Türelmi Rendelet utáni csehországi munka újraindításában tevékenykedő három magyar prédikátor, Végh János és felesége, Tardy Mózes és Molnár Eduárd sírja előtt. Az elődök földi maradványait a 200 éves templom sírkertjébe Palágyi György István prágai presbiter kezdeményezésére 2000-ben mentettek át a közeli Nebuzelyből. A sikeres tanácskozás résztvevői nemzeti és felekezeti önazonosságuk megtartását nem csak természetesnek tartják, de büszkén vállalják is. Jövőre jó reményesség szerint ismét a felsőőri gyülekezet lesz a tanácskozás házigazdája.

DR. BÉKÁSSY ALBERT
elnök

* * *

A tömör sajtótájékoztatóból nem derülhet ki az a reménykeltő jelenség, hogy idén a korábbinál többen vettek részt e tanácskozáson. Minden küldött beszámolt saját gyülekezetének helyzetéről. A kép meglehetősen árnyalt. Egyszerre reménységes és egyszerre lehangoló. Az elnökségi ülésen most is sérelmeztek több magyar közösség távolmaradását. Továbbra is fájdalmasan néznek a Protestáns Szövetségbe átállt lelkészekre, mert félő, hogy a hitvalló magyar református közösség beolvadását segítik elő ezzel, az illető nemzeti egyházba.

A Kárpát-medencei magyar reformátusság felé is megfogalmazódott ismét az, hogy az Egyetemes Magyar Református Tanácskozó Zsinatot ellehetetlenítve az Generális Konvent vette át a közképviseletet. NyeMRLSz bizakodással tekint a FIDESZ Magyar Polgári Párt egységes, keresztyén alapú nemzetpolitikájára, kormányzására (szerk).

A prágai közösség új tagja, **Petzold Fekete Yvette** Nürnbergből érkezett. Szerénységével hívta fel magára a figyelmet. Rövid beszélgetésre kértem.

– *Hogy kerültél ilyen fiatalon Németországba?*

– A Pápai Református Teológiai Akadémián kezdtem tanulmányaimat, és ebben az évben a Debreceni Református Hittudományi Egyetem vallástanári tanszékén is oklevelet szereztem.

– *Két ilyen oklevéllel nem kaptál volna otthon lelkészi állást?*

– A pápai egyetemen a hatodik évet nem lehet elkezdeni csak középfokú nyelvvizsgával. Ezért előtte kimentem Nürnbergbe, önkéntes diakóniai szolgálatra. Egy öregotthonban kaptam segítő ápolói munkát és közben tanultam a németet. Ott ismertem meg a férjemet, és most már kötődöm ide. Két évet halasztottam a pápai teológián, hogy letehessem a nyelvvizsgát.

– *Most már csak az a kérdés, hogyan tervezed a jövődet?*

– Boldog vagyok, hogy lelkész lehetek. Tudom azt, hogy nem könnyű lelkészi munkahelyet kapni, már otthon sem, külföldön sem. Viszont nyitott vagyok minden egyéb szolgálatra és mindent elvállalok, amit az Úr elém ad. Számomra ez a legfontosabb. Természetesen örülnék a lelkészi szolgálatnak. Pillanatnyilag is egy evangélikus öregotthonban dolgozom és ígéretet kaptam, hogy igehirdetéssel is szolgálhatok. Öröm számomra, hogy szükség esetén a nürnbergi magyar református gyülekezetben helyettesíthetek, illetve havonta egyszer Münchenben is magyarul szolgálhatok.

Yvette tiszteletesnő tartja egyik reggel az áhítatot. Hite és alázata mellett a felkészültség árad szavaiból, mint aki valóban boldog, hogy Isten igehirdető szolgálója lehet.

BERECZKI ANDRÁS

TÖRTÉNELMI FEJEZETEK

Európáért szólnak ma is a harangok

Az istentiszteletekhez legalább annyira hozzátartozik a harangok hangja, mint maga az igehirdetés. Szinte minden keresztyén templomban, ahol van harang, minden istentisztelet, mise vagy áhítat úgy kezdődik, hogy felcsendülnek a harangok. Ám sokan nem tudják, hogy miért és hogyan is van ez, mi volt ennek a története.

Az első harangokat a 6. század elején használták egyházi szolgálatra. Olaszország két kis községében harangoztak először, méghozzá azért, hogy a szerzetes rendek közösségi alkalmakra hívó csengő szavait felváltsák egy erősebb, jobban hallható hangra. Alig telik el jó száz-százötven esztendő és egész Nyugat-Európában elterjed az a szokás, hogy harangoznak. De már nem a szerzetesrendek számára hívó szó, hanem minden keresztyén számára hívó szó a harang. A 7. századtól jegyezték fel, amikor először kezdtek „csendíteni a halottakra” is, ez volt a lélekharang. A rádió, tévé és egyéb korszerű hírközlő eszközök feltalálása előtt harangoztak természeti csapás, jégeső, árvíz, tűzvész vagy éppen az ellenség közeledtét jelezve. Különböző dallamokat, ritmusokat játszott a harang és a nép értette. Ezen keresztül üzentek mindenkinek, szervesen hozzátartozott a harang az életükhöz. Mára már istentiszteletre és egyéb, Isten Igéjéhez kötött

Zombor 1939: harangláb a templomkerben a gyülekezettel

keresztyén alkalmakra hívogat a harang. A harangokhoz évszázadokon keresztül történetek és érzelmek kapcsolódnak. Gyász és örömnép, viszály és összefogás, emlékezés és büszkeség, hit és csüggedés kötődik hozzájuk, vagy jelenik meg a feliratukban. A harangok a régi és újabb történetek őrzői, hiszen mennyi harang tudna mesélni a 20. század borzalmairól, nyomorairól, a fasizmus és a kommunizmus tragédiáiról, a két világégesről, lakosságcserékről, kitelepítésről, ugyanakkor örömről, felszabadulásról, szabadságról, békéről, testvériségről, virágzó korokról, nemzeti felemelkedésről, hitbeli ébredésről.

A Délvidéki Zombori Református Egyház temploma tornyában két harang lakik. A legszigorúbb városközpontban, a Körúton belül álló, nemesen egyszerű imaházat, paplakot s lelkészi hivatalt 1910-ben jegyezték be az egyházközség tulajdonába. Harangláb 1939-ben került az imaház udvarába, egy 120 kg körüli haranggal.

Az imaház 1954-ben néhai Békássy Zoltán zombori lelképásztor és Bács megyei esperes szolgálata idején került átépítésre, és 15 méter magas templomtoronnyal látták el. Akkor került a második, 100 kg körüli harang is a toronyba. Ezt néhai Kosaras András presbiter adományozta, aki megvette a katolikus kistemető lebontott kápolnája lélekarangját. A két harang ékesen egybecsengő tercelése – felső dessz ill. bé – kellemes akusztikus élményt nyújt. Megilletődötten emlékszem most is az 57 évvel ezelőtt szinte szimfonikus összhanggal Isten dicsőségére megszólaltatott harangok hangjára. „Zúgó harang, Ének és orgonahang, Mind az ő szent nevét áldják!” – ahogyan ezt a 17. századbeli Stralsundban németül szerzett „Áldjuk a nagy Királyt...” kezdetű dicséret egyik magyar fordításában énekeljük.

Nevezetes Ige „Ezért tehát nem azé, aki akarja, és nem is azé, aki fut, hanem a könyörülő Istené” (Róm 9,16), amely ott található a debreceni Nagytemplom Rákóczi-harangja oldalára írva – természetesen latinul: „Non est curentis neque volentis sed miserentis dei”. Ezt hirdeti a harangszó valahányszor megszólal, hogy emlékeztessen elköltözöttekre, évfordulókra, de mindig a könyörülő Istenre. Az eredeti harangot I. Rákóczi György erdélyi fejedelem öntette az ellenségtől zsákmányolt ágyúból 1636-ban, Régner János németprónai mesterrel Gyulafehérváron. Az 5600 kg-os harang az 1802-es tűzvészben nem olvadt meg, hanem a faállvány égése következtében a földre zuhant. A lakosok vízzel próbálták locsolni, így a hirtelen hőtágulás következtében megrepedt. Újjáöntéséig 63 esztendőnek kellett elteltie. 1865-ben Hiltzer Ignác kivágta a megrepedt részt (ebből készült a kollégium ma is meglévő csengettyűje) és újjáöntötte, de ismét megrepedt. Ekkor Rákóczi címerét is kivágták belőle (ez 167 kg), kiállítási tárgyként elhelyezték a kollégiumban. A harang újjáöntésére újabb 8 év múlva, 1873-ban került sor, ezt Hiltzer Ignác bécsújhelyi öntő és Pozdech József pesti lakatos végezte. A mai harang az eredeti Rákóczi-harang pontos, kicsinyített

(kb. 600 kg-mal kisebb) mása, megtalálhatók rajta az eredeti feliratok és Rákóczi címere is.

Felvillan gyorsan egy másik kép is: John Donne 17. századi angol költő verse, Ernest Hemingway (1899–1961) Akiért a harang szól című regényének mottója:

*Senki sem különálló sziget; minden ember
a kontinens része, a szárazföld egy darabja;
ha egy göröngyöt mos el a tenger, Európa lesz
kevesebb, éppúgy, mintha egy hegyfokot mosna el,
vagy barátaid házát, vagy a te birtokod; minden
halállal én leszek kevesebb, mert egy vagyok az
emberiséggel; ezért hát sose kérdezd, kiért
szól a harang: érted szól.'*

Ezzel az idézettel indul Hemingway immár klasszikusnak számító regénye. A szerelmi melodrárává redukált hollywoodi játékfilm változata nagy közönségsiker lett. Aki látta, felidézheti a spanyol polgárháború idején, 1937-ben játszódó történet ifjú amerikai hőseit. Robert a forradalmi brigádok soraiban harcol Franco tábornok nacionalista erői ellen. Partizánegységük, melynek tagja egy szerelemre vágyó fiatal lány, Maria is, azt a feladatot kapja, hogy robbantsanak fel egy fontos hidat.

A Délvidéki Zombori Református Egyház temploma

Majd tovább a nemzeti rock könnyűzenei képe áll elénk, a Kormorán együttes előadásában D. Bencze Erzsébet versével:

*Érted szól a harang
édes hazánk,
hogy megmaradj
imádkozunk érted:
Miatyánk, aki a mennyekben vagy.*

Most forduljunk hazafelé – Kányádi Sándor ars poeticajaként is ismert – költeményének (Harangfóliat) a sorai csendülnek meg a lelkemben:

*Azért harang a harang,
hogy hívja az élőket,
temesse a holtakat,
s hogy árvíz, jégverés,
tűzvész idején,
s hódító horda láttán
félreverjék.*

Lépünk tovább és emlékezzünk egy 556 esztendővel ezelőtti eseményre: 1456 júliusában a nándorfehérvári diadalra. Mára szinte méltatlanul elfeledett ünnep, pedig tulajdonképpen Európa történelme. Európa térképe, vallása és népeinek az élete ma alapjában más lenne, ha a nándorfehérvári győzelem 70 esztendőre meg nem állítja az Oszmán Birodalom előretörését. II. Mehemed szultán a történészek szerint egy 150-200 ezres hadsereggel elindult Európa meghódítására és a nyugati civilizáció eltörlésére, hogy vele együtt a keresztyénséget is elsöpörje. Helyette valami újat, a saját hitének, a saját vallásának az elterjesztését, közkinccsé tételét szándékozott végrehajtani. És ezzel Európa egészen mássá lett volna. Ekkor III. Kallixtus római pápa hadjáratra szólította fel a keresztyéneket, hogy jöjjenek segítségül a Magyar Királyságnak, hogy megállítsák az oszmán előretörést. A pápa fölszólítására senki nem mozdult meg értünk Európában. De az első déli harangszó imádságra hívott érettünk, magyarokért, amelyet a következő felhívással rendelt el: „Felhívom Nyugat-Európa keresztyén lakosságát, hogy imádkozzanak a keresztyénséget megvédő magyarokért.” Mert bizony nagy baj volt akkor. Már lezajlott az 1389-es rigómezei csata (Koszovó Polje), és ez azt jelentette, hogy az egész Balkán a Török Birodalom kezébe került. Aztán jött 1453, elesett Konstantinápoly. Ezzel a Bizánci Birodalom elbukott, a Kelet-Római Császárság megszűnt. Így egész Európa utolsó országa, hátszaga, védelme a Magyar Királyság volt. Jól tudta ezt a pápa, hogy ha a Magyar Királyság nem állítja meg az oszmán birodalom muzulmán terjeszkedését, akkor már senki sem állíthatja meg. Ezért rendelte el az imát, érettünk. Nincs nekünk semmit szégyellni valónk Európában. Európának tudnia kellene, hogy mit köszönhet nekünk. Nem

kell nekünk a világ népei között lehajtott fejjel járni, és nem kell a keresztyének nagy táborában is úgy érezni, hogy gyengék vagyunk.

Bár Kallixtus pápa felszólítására senki nem mozdult, de legalább imádkoztak értünk: egész Nyugat-Európát imádságra hívták, hogy könyörögjenek a magyarokért. Érettünk szoltak egykor a harangok. És ma nagyon kevés olyan európai ember van, aki tudja, hogy érettünk szólnak ma is a déli harangok. Hunyadi János vívta meg ezt a nagy harcot Nándorfehérváron (mai Belgrád). Két segítsége volt. Az egyik a sógora, Szilágyi Mihály, ő volt a váron belül. A másik pedig egy hetven esztendőes öreg ember, úgy hívták Kapisztrán János, aki nem volt magyar. Egy olasz ferences rendi szerzetes volt, aki lánglelkű igehirdetőként járta a falvakat és a városokat, és prédikált Krisztus Jézusról és a Golgota kereszttjéről, amelyet veszélyben látott az Oszmán Birodalom előretörése miatt. Összegyűjtött egy harmincezres önkéntes sereget, és végül ők vívták meg, így együtt a győztes harcot. Kapisztrán János a nándorfehérvári csata után betegen érkezett Újlakra (Ilokra), és itt – Zombortól alig 90 km-re délre – halt meg 1456. október 23-án. A máig létező újlaki ferences templomban temették el, de az 1526-os török ostrom során teste eltűnt.

Nézzük hát milyen üzenetei vannak a jó fél évezreddel ezelőtti nándorfehérvári történelmi eseménynek. A magyar nemzet közképviselője, az Országgyűlés 2011-ben hivatása magaslatára emelkedve, július 22-ét – a csata 555. évfordulója tiszteletére – a Nándorfehérvári Diadal Emléknapijává nyilvánította. Az elfogadott határozatban így fogalmaztak: „Ez a nap nem csupán a nemzetnek, hanem a keresztyén Európának és a mai keresztyén világ összességének is az emléknapija. Ez a nap a hazafiságnak, önfeláldozásnak, emberi helytállásnak, az európaiságnak, európai összefogásnak és a keresztyénségnek máig élő példaképe. Erre a győzelemre emlékezik azóta minden keresztyén templom déli harangszava.”

Megint csak Európáért szólnak a harangok, mert az unióban az istentagadó úgynevezett másság tisztelete hovatovább már diktátummá válik. Azzal kezdtem, hogy újra Európa megmentéséért szólnak a harangok, a keresztyénség megmaradásáért. Azért is, mert Európa lelki, szellemi állapota aggasztó. Európa szellemi öngyilkossága immár 300 esztendeje tart. Ennek részeként folyamatos a keresztyének elleni támadás. Elkezdődött az úgynevezett felvilágosodással, folytatódott a bolsevik forradalom győzelmével, most a globalizációban és a neoliberalizmusban teljesedik ki. S ha megszólalnak a harangok, jusson eszedbe hogy IMÁRA hívnak. Bármely felekezethez tartozva, imára hívnak. Európa megmaradásáért és a keresztyénség továbbéléséért imádságra hívnak. A délvidéki Nándorfehérvár ma is üzen: Európát meg kell menteni és a keresztyénséget meg kell őrizni! De hogyan? A keresztyénség most valahogy úgy néz ki, hogy védekezni sincs ereje, szólni sincs ereje. Az óriási lelki, szellemi, vallási úrt mutató létbe beleszaladnak

az emberek feltett kezekkel, minden ismeret nélkül, teljesen tudatlanul. És ráadásul maga a keresztyénség is olyan erőtlen tud lenni!

De figyeljem: a közelmúlt tragikus eseményeit nem szabad összekeverni az igazság csúnya elferdítésével, illetve belemagyarázással – a dolgok durva egybemosásával –, mert e rettenetes bűntények elkövetői az emberiség elleni bűntett vádjával állnak bíróság előtt:

- A legutóbbi délszláv háborúk hőhérjai az ortodox keresztyénség védelmének örve alatt az emberiség elleni bűntettek – nemzetgyilkolást – hajtottak végre! Közvetlenül érint bennünket a szétlőtt baranyai háromszög történelmi reformáció idejéből származó templomainak mementója (Rétfalu, Szentlászló stb).

- Oszlóban és a norvég Utoya szigetén 2011. július 22-én szörnyű vérengzés történt, amikor Anders Behring Breivik 32 éves tömeggyilkos ámokfutó 77 fiatal életét oltotta ki. Mint kiderült, háborúra szólított fel, azért hogy „megvédje Európát a muszlim uralom fenyegetésétől”.

Tisztázzuk alapállásban, hogy úgynevezett „fundamentalista keresztyénség” nem létezik. Breivik is és a délszláv háború hőhérjai is csak álcázásul használták a keresztyénséget, de a keresztyénség fő üzenete – a béke és a szeretet – zavaróak voltak számukra. Az emberiség elleni bűntettek elkövetői a nemzetközi jog értelmében a hágai bíróság előtt állnak. A „ne ölj”

Békássy Zoltán lelkipásztor úrvacsorát ad maradék híveinek

parancsolatról mit sem tudó, ateista (istentelen) életszemlélettel, nem vallási, hanem politikai tartalommal töltötték meg. Hol vagyunk már a küzdő egyház, az „Ecclesia Militans”-tól – az Isten ügyéért harcoló egyháztól? Amikor még mind a római, mind az ortodox keresztyének is fölemelték a kezüket és a szavukat. A keresztyénség ma megbékélést hirdet az iszlámmal is.

Mi hát a feladatunk?

Harangozzunk! Kongassuk a harangokat lelki értelemben Európáért, Magyarorszáért, a Délvidékért és minden magyarlakta területért – önmagunkért, megmaradásunkért, a keresztyénségünkért. Jaj, ne mondd hogy nem kell! Ne mondd, hogy csinálja más! Ne mondd, hogy ez bolondság! Amit nem tartottak annak évszázadokon át, aminek az oltárán oly sok mindent odaadtak emberek, ne mondd, hogy ez nem érdekes, ez semmi, ehhez nincs közöm! Történjen, ahogy történik! Ne mondd! Más népek nem mondják! Ne a politikától várjuk sem Európa, sem a magyar hazának a megtartását.

Európát és a keresztyénséget a keresztyének mentik meg – nem fegyverekkel, de Isten hatalmával, Igéjével, a keresztyén emberek megszólalásával, a keresztyén értékrend újrahangsúlyozásával, az „evangélium nem szégyellésével” – ahogy Pál apostol mondja. Annyira erőtlenné lettünk, hogy mindent előlről kell kezdeni. Mondok néhányat: kezdjünk el újra imádkozni, egyedül és közösségben. Bűnbánatot tartani a bűneink miatt. És nem szórakozni velük. Mert aki játszik a bűneivel, az nemcsak magát pusztítja, de a körülötte élőket is. És aki tolerálja a bűnt, a szemetet, a mocskot, azt előnti a szenny. És kezdenünk kell könyörögni Isten Szentlelkéért, hogy Isten könyörüljön rajtunk. Isten országa annyira van jelen ebben a világban és annyira lesz jelen ebben a világban, amennyire jelen lesz a mi életünkben.

Kezdjünk újra igazodni Jézushoz, világlátásához, akaratához, az Igéjéhez! Akkor imádkozunk majd és halljuk meg templomaink újra megszólaló harangjait! „...a harang hívó szava egyben küldő szó is, hiszen küldetésünk, hogy miután összegyűltünk, elmenjünk a maga idejében és hallható módon bizonyosságot tegyünk Istenünkről.” Értünk szólnak ma a harangok: a romjaiból megépülő magyar szellemi hazáért, a hitben remélt jövőendő Európáért, valamint megtartó keresztyén hitünk erejéért és igazáért.

Tőkés Lászlót idézem: térjen áldás mindazokra, akikért Visegrádon és Gyulafehérváron, Pozsonyban és Szabadkán, Munkácson, Eszéken, Lendván és Felsőőrt, valamint Budapesten és Brüsszelben a harangok szólnak!

DR. BÉKÁSSY N. ALBERT

a Nyugat-Európai Magyar Református
Lelkigondozó Szolgálat világi elnöke

REFORMÁTUS KALENDÁRIUM A 2012. ESZTENDŐRE

